

Budoucnost České společnosti chemické

Tento úvodník pochopitelně není a nemůže být podrobnou analýzou v názvu uvedeného tématu. Je pokusem o mé osobní zamyšlení nad tím, co můžeme udělat pro získávání mladých lidí do naší společnosti. To je totiž rozhodující pro další rozvoj České společnosti chemické a jejich rozmanitých aktivit. Podle mého názoru je pro to třeba dělat co nejvíce a pomoci co nejrůznějších forem, byť se některé z nich mohou zdát méně vhodné, účinné či zajímavé. Sdílim totiž 45 let se svými studenty diplomantskou laboratoř a jasně vidím, že každý z nich je jiný. To, co se jednomu líbí, považuje druhý za hloupost a naopak. Takže mám pocit, že čím více způsobů použijeme, tím vyšší bude výtěžek našeho snažení. Každý z nás má nějaký přístup, který se mu líbí nejvíce, a jsem si jist, že právě tento přístup bude v jeho rukou tím nejučinnějším. Věnujme proto každý z nás svůj čas a energii právě tomu svému oblíbenému přístupu a nechme ostatní zkoušet jejich přístupy, byť nám někdy připadají zvláštní. Čas ukáže, co je více a co méně efektivní. Konec konců chemie je experimentální věda, a čím více variant vyzkoušíme, tím blíže budeme ke svému cíli. V oblasti analytické chemie se nám velmi dobře osvědčila organizace různých soutěží pro pregraduální a postgraduální studenty a mladé vědecké pracovníky. Některé z nich probíhají již dlouhou řadu let, jako je např. Cena firmy Merck za nejlepší studentskou vědeckou práci v oblasti analytické chemie určená pro studenty bakalářského či magisterského studia. Jiné začaly relativně nedávno, jako je třeba Cena firmy Metrohm za nejlepší publikaci mladého elektroanalytického chemika, která je zaměřena spíše do kategorie začínajících vědeckých pracovníků. V obou případech je příjemné vidět mladé lidi nadšené pro svůj obor a ochotné udělat více než je jejich povinnost. A zapomenout na to, že současný systém financování vysokých škol nás tak trochu nutí udržovat na nich i studenty, kteří mají k podobnému žádoucímu vztahu ke svému oboru poněkud daleko. Navíc mám pocit, že i studenti dokáží ocenit, když učitel „na druhé straně barikády“ je rovněž ochotný učinit pro ně něco nad rámec svých pře-

psaných povinností. Podobný pocit „souznění duší“ jistě zažívají i lidé věnující svůj volný čas organizací chemické olympiády a podobných aktivit. V takové atmosféře lze snáze iniciovat vstup mladých lidí do České společnosti chemické a přesvědčit je o rozumnosti a užitečnosti tohoto kroku. Mohu všechny ujistit, že je to velmi příjemný pocit být členem habilitační komise člověka, se kterým jste se potkali poprvé právě při nějaké takové soutěži a který svou prací dokázal, že si váš čas a energii naprosto zasloužil. A který tuto péči vrací dalším nastupujícím studentům a učí je mít rád chemii. Studenti, se kterými jsem ve styku já, nejsou příliš nakloněni myšlence zvláštních sekcí pro mladé v rámci významných konferencí a upřednostňují svou účast na jednání v odborných sekcích. Ale vím i o jiných, kterým se tato myšlenka zamlouvá a pokud mají chuť a energii dále ji rozvíjet, podpořme je i v tom. Neřešme otázku, zda je pro vzbuzení zájmu mladých vhodnější ta či ona sociální síť, ale ať každý zkusí tu, kterou osobně upřednostňuje, a čas ukáže, co je nejlepší. Snažme se dát prostor všem členům naší společnosti, kteří mají chuť zkusit něco nového, možná, že právě cesta, která se nám momentálně zdá nejméně rozumná, se ukáže být tou neúspěšnější. Připomeňme si, že experimentální postupy, které byly v době našich studií nemožné či dokonce tabu, jsou dnes běžně realizovány při bakalářských pracích, právě díky lidem, kteří odmítli chodit pouze po vyšlapaných cestičkách. Ukažme studentům Českou společnost chemickou jako dynamickou a nezkostnatělou organizaci, která jim pomůže při realizaci jejich zájmů a ambicí metodami blízkými jejich mentalitě a založení. A neřešme příliš otázku, zda a jak moc jsou tyto metody blízké našim ambicím a naší mentalitě. Ukažme jim, kudy se chodí nejlépe, ale nechme je chodit, kudy chtějí oni. Oni si své cestičky najdou, jako jsme si je našli my. Ku prospěchu svému i České společnosti chemické.

*Jiří Barek,
předseda Odborné skupiny analytické chemie*